

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
integrarea străinilor în Republica Moldova**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Alexei Roibu

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Vizează:

Secretarul general al Guvernului

Victor BODIU

Aprobată în ședința Guvernului

din

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE privind integrarea străinilor în Republica Moldova

Avînd în vedere necesitatea stabilirii unui cadru juridic uniform privind integrarea străinilor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova, asigurarea drepturilor și libertăților și determinarea obligațiilor acestora, în temeiul art. 72 alin. (3) lit. r) din Constituția Republicii Moldova, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege asigură transpunerea parțială a Directivei Consiliului 83/2004/CE din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (CELEX: 32004L0083).

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează procesul și modalitățile de facilitare a integrării străinilor în Republica Moldova.

(2) Scopul legii constă în asigurarea și implementarea drepturilor străinilor prevăzute de Constituție, de legislația în vigoare, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 2. Sfera de aplicare

(1) Prezenta lege este aplicabilă următoarelor categorii de străini:

- a) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei;
- b) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie în scop de muncă;
- c) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii;
- d) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru activități umanitare și religioase;
- e) străinii titulari ai dreptului de ședere permanentă;
- f) persoanele cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova;
- g) străinii care au obținut una din următoarele forme de protecție în Republica Moldova: statut de refugiat, protecție umanitară sau azil politic.

(2) Sub incidența prezentei legi nu cad:

a) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru tratament medical de lungă durată, balneosanatorial și de recuperare, pentru alte activități care nu presupun acordarea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova;

b) străinii care beneficiază de protecție temporară;

c) persoanele care, potrivit legislației în vigoare, beneficiază de dreptul la dobândirea sau redobândirea cetățeniei Republicii Moldova;

d) alte categorii de persoane, pentru care este stabilit un regim juridic aparte, potrivit legislației naționale sau reglementărilor internaționale.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

a) *integrare* - proces de participare activă a străinilor care au obținut o formă de protecție sau un drept de ședere în Republica Moldova, prin care sînt împuterniciți să-și valorifice întreg potențialul ca membri ai societății moldovenești, să contribuie la viața economică, socială și culturală a comunității, să-și realizeze drepturile și obligațiile fără discriminare și excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului;

b) *acomodare socioculturală* – dobîndirea de către străini a unui minim de cunoștințe generale despre societatea, cultura, economia și istoria Republicii Moldova, necesare conviețuirii sociale;

c) *program individual de integrare* – ansamblu de măsuri și activități necesare facilitării integrării sociale a străinilor care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova, desfășurate, la cererea acestora, prin cooperarea autorităților publice la nivel central și local și a sectorului neguvernamental;

d) *angajament de integrare* – acord încheiat în formă scrisă între solicitantul programului de integrare și autoritatea competentă pentru străini privind participarea în programul de integrare;

e) *plan individual de integrare* – totalitatea activităților de integrare identificate pentru beneficiarul programului de integrare de către toți actorii implicați în proces;

f) *asistență specializată* – asistența oferită de un personal pregătit în cadrul centrelor special amenajate pentru astfel de cazuri.

Articolul 4. Principiile de bază

(1) Procesul de integrare în Republica Moldova se realizează cu respectarea principiilor: nondiscriminării pe motiv de rasă, sex, dizabilități etc., interesului superior al copilului, egalității de tratament.

(2) Activitățile de integrare se realizează prin evaluarea fiecărui caz în parte.

Articolul 5. Tipurile de activități pentru integrarea străinilor

(1) Străinilor care cad sub incidența prezentei legi li se asigură, prin intermediul autorităților administrației publice centrale de specialitate și autorităților administrației publice locale, următoarele activități pentru integrare:

a) sesiuni de acomodare socioculturală (instruiri pentru cunoașterea valorilor și a tradițiilor naționale, a sistemului de organizare politico-administrativ al Republicii Moldova);

b) cursuri de studiere a limbii de stat;

c) informare și consiliere cu privire la modalitățile accesului la piața forței de muncă, la servicii medicale și la măsuri de protecție socială;

d) servicii de orientare și formare profesională în scopul facilitării integrării economice, în corelare cu capacitățile și necesitățile de pe piața forței de muncă în Republica Moldova.

(2) Străinii care au obținut azil politic în Republica Moldova vor beneficia de activitățile prevăzute pentru refugiați.

Articolul 6. Cazuri speciale

Străinii care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova și care au potențial redus de autoîntreținere (copiii neînsoțiți, familiile monoparentale cu copii, familiile cu trei sau mai mulți copii aflați la întreținere, persoanele cu dizabilități, persoanele care au atins vârsta de pensionare), generat de factori de natură obiectivă și independent de voința acestora, beneficiază de asistență în aceleași condiții de acces egal și echitabil ca și cetățenii Republicii Moldova în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Articolul 7. Rolul de coordonare

(1) Autoritatea competentă pentru străini este structura responsabilă de coordonarea procesului de integrare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova între toate structurile competente în domeniu.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale vor colabora la realizarea prevederilor prezentei legi și vor coopera cu autoritatea competentă pentru străini în vederea asigurării realizării eficiente a procesului de integrare a străinilor.

Capitolul II

DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE INTEGRARE

Secțiunea 1. Procesul de integrare pentru refugiați și beneficiari de protecție umanitară

Articolul 8. Activități de integrare pentru refugiați și beneficiarii de protecție umanitară

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară au acces la toate tipurile de activități de integrare stipulate la art. 5 alin. (1), precum și la activități de integrare prevăzute la capitolul III.

(2) În cazul refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară, sînt elaborate programe individuale de integrare, susținute integral sau parțial din mijloacele publice sau din surse externe de finanțare și realizate prin cooperarea autorităților publice la nivel central și local și a sectorului neguvernamental.

Articolul 9. Sesiuni de acomodare socioculturală

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară beneficiază de sesiuni de acomodare socioculturală în condiții identice ca și pentru alte categorii de străini menționate la art. 2.

(2) Sesiunile de acomodare socioculturală sînt obligatorii și sînt organizate de către Ministerul Culturii și Ministerul Educației, în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini, în primele 30 zile de la data obținerii unei forme de protecție, prin intermediul autorităților administrației publice locale de la locul de trai, în instituții specializate.

(3) În procesul de organizare și desfășurare a sesiunilor de acomodare socioculturală pot fi atrase organizațiile neguvernamentale cu activități specifice în domeniu.

(4) Organizarea sesiunilor de acomodare socioculturală se efectuează din contul mijloacelor disponibile ale autorităților și instituțiilor responsabile sau din surse externe de finanțare și susținere a programelor de integrare.

Articolul 10. Cursuri de studiere a limbii de stat

(1) Cursurile de studiere a limbii de stat pentru refugiați și beneficiarii de protecție umanitară sînt organizate de către Ministerul Educației prin intermediul instituțiilor de învățămînt din subordine, precum și de către autoritățile administrației publice locale de la locul de trai, în baza cererii depuse la autoritatea competentă pentru străini. Cursurile sînt gratuite.

(2) La finalul cursului de studiere a limbii de stat, o comisie, desemnată de către direcțiile raionale/municipale de învățămînt, tineret și sport sau instituțiile de învățămînt superior, asigură evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat și eliberează un certificat de participare.

(3) Certificatul de participare la cursul de studiere a limbii de stat prevăzut la alin. (2) nu poate constitui temei pentru înscrierea în sistemul de învățământ sau la evaluarea competenței lingvistice, precum și pentru stabilirea nivelului de cunoaștere a limbii de stat pentru străinii care solicită drept de ședere permanentă în Republica Moldova.

(4) La elaborarea metodologiei, la stabilirea duratei și a programului cursurilor de studiere a limbii de stat Ministerul Educației va lua în considerare specificul categoriei respective de persoane.

Articolul 11. Accesul la educație

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară sînt încadrați în învățământul general obligatoriu, în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

(2) În vederea integrării în sistemul de învățământ, copiii care au dobîndit o formă de protecție în Republica Moldova beneficiază pe durata unui an școlar de un curs gratuit de inițiere în limba de stat.

(3) Pe durata cursului, copiii participă gratuit în cadrul unităților școlare la activități didactice cu caracter teoretic, practic și recreativ, fără ca prezența lor să fie înregistrată în documente oficiale.

(4) La finalul cursului de inițiere o comisie de evaluare, a cărei componență și funcționare se stabilește prin ordinul direcțiilor raionale/municipale de învățământ, tineret și sport, apreciază nivelul de cunoaștere a limbii de stat și stabilește înscrierea copiilor în anul de studiu corespunzător.

(5) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară au acces la învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și superior, precum și dreptul de a li se recunoaște actele de studii și titlurile academice obținute în străinătate, în condițiile prevăzute de legislația națională.

Articolul 12. Accesul la piața forței de muncă

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară beneficiază de acces la piața forței de muncă, la sistemul asigurărilor pentru șomaj, la măsurile de prevenire a șomajului și de stimulare a ocupării forței de muncă, în condițiile stabilite de legislația în vigoare pentru cetățenii Republicii Moldova.

(2) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei dispune măsurile necesare pentru adaptarea serviciilor oferite la nevoile specifice ale beneficiarilor programelor de integrare, prin intermediul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, care includ:

a) organizarea de către agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă a unor programe de formare profesională;

b) implicarea în facilitarea relației dintre beneficiarii programului de integrare și potențialii angajatori;

c) asigurarea înregistrării beneficiarilor în căutarea unui loc de muncă;

d) identificarea locurilor de muncă vacante și asigurarea informării beneficiarilor;

e) identificarea modalităților oportune de comunicare cu străinii care au obținut o formă de protecție și solicită servicii de integrare pe piața muncii, în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini;

f) acordarea indemnizației pentru șomaj, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 30 din Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

(3) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară pot beneficia de servicii de orientare și formare profesională oferite și de alte organizații din domeniu.

(4) Persoanele incluse în programul individual de integrare nu pot refuza nemotivat locul de muncă propus.

Articolul 13. Accesul la asistența medicală

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară au acces la asistență medicală în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală în aceleași condiții cu cele stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

(2) Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală se achită începând cu data obținerii unei forme de protecție.

(3) Pentru beneficiarii unei forme de protecție incluși în programe de integrare prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pe parcursul desfășurării programului este oferită de către stat.

Articolul 14 Accesul la sistemul de protecție socială

Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară au acces la sistemul public de asigurări sociale și la sistemul național de asistență socială, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru cetățenii Republicii Moldova.

Secțiunea a 2-a . Procesul de integrare a celorlalte categorii de străini prevăzute de prezenta lege

Articolul 15. Accesul la activitățile de integrare

(1) În condițiile prezentei legi, străinii specificați la art. 2 alin. (1) lit. a), d), e) și f) sînt sprijiniți, prin derulare, de activități de integrare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) - c).

(2) Străinii specificați la literele b) și c) sînt sprijiniți, prin derulare, de activitățile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) și b).

Articolul 16. Acomodarea socioculturală

(1) Minimul de cunoștințe necesar pentru acomodarea socioculturală se determină în baza metodologiei elaborate de Ministerul Culturii și coordonată cu

Ministerul Educației, verificându-se prin testarea cunoștințelor străinului la finele programului de integrare, în limba de stat, sau, după caz, într-o limbă de circulație internațională. Modul de organizare a sesiunilor de acomodare socioculturală și de certificare a cunoștințelor se determină, de comun acord, de către autoritatea competentă pentru străini, Ministerul Culturii și Ministerul Educației.

(2) Sesiunile de acomodare socioculturală constituie un element indispensabil al programului individual de integrare a străinilor și sînt realizate prin intermediul autorităților administrației publice locale de la locul de trai, în instituții specializate, din contul mijloacelor disponibile ale autorităților și instituțiilor responsabile.

(3) În procesul de organizare și desfășurare a sesiunilor de acomodare socioculturală pot fi atrase organizațiile neguvernamentale cu activități specifice în domeniu.

(4) Străinii pot beneficia o singură dată de sesiunile de acomodare socioculturală. În cazul în care străinul nu a susținut testul prevăzut la alin. (1), acesta poate urma repetat sesiunea de acomodare socioculturală contra plată.

Articolul 17. Studiarea limbii de stat

(1) Cunoașterea limbii de stat este o condiție obligatorie pentru acordarea dreptului de ședere permanentă și una dintre condițiile de bază pentru integrarea economică, socială și culturală a străinilor.

(2) Metodologia și programul cursurilor de studiere a limbii de stat sînt elaborate de către Ministerul Educației în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini. Cursurile sînt organizate contra cost, în baza cererii depuse de către străin la autoritatea competentă pentru străini.

(3) Cursurile de studiere a limbii de stat se vor realiza prin intermediul instituțiilor de învățămînt din subordinea Ministerului Educației, precum și de către autoritățile administrației publice locale de la locul de trai.

(4) Evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat se efectuează în condițiile prevăzute la art. 10 alin. (2) și (3).

(5) Sînt scutiți de evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat străinii care au atins vîrsta de pensionare, precum și categoriile de persoane care nu pot realiza activitatea respectivă din cauza anumitor dizabilități fizice sau psihice.

(6) Ministerul Educației, în conformitate cu actele normative în vigoare, va recunoaște perioadele/actele de studii și calificările obținute în străinătate, în scopul înscrierii cetățenilor străini în instituțiile de învățămînt din Republica Moldova sau încadrarea în cîmpul muncii.

Articolul 18. Facilitarea accesului la piața forței de muncă

(1) Facilitarea accesului la piața forței de muncă a străinilor, cu excepția celor specificați la art. 2 alin. (1) lit. b) și c), se realizează prin măsuri de informare despre oportunitățile de pe piața muncii, serviciile de mediere a

muncii, serviciile de orientare și formare profesională, alte servicii de ocupare, conform legislației în vigoare

(2) Serviciile de instruire și de orientare profesională se oferă străinului în baza cererii depuse la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sau la autoritatea competentă pentru străini, care ulterior este transmisă Agenției.

(3) Activitățile specificate la alin. (2) sînt oferite de către agențiile teritoriale de ocupare a forței de muncă ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în funcție de posibilitățile și necesitățile pieței forței de muncă și ale economiei naționale.

(4) Ministerul Educației elaborează mecanisme de recunoaștere sau de echivalare a competențelor și calificărilor profesionale ale străinilor obținute în țara de origine și asigură evidența stocului informațional privind străinii care au solicitat acces la piața forței de muncă.

(5) Străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie în scop de muncă beneficiază de acțiuni ce țin de integrare, limbă, sănătate, în corespundere cu contractul individual de muncă încheiat cu angajatorul. (Angajatorul este partea responsabilă de integrare a lucrătorului migrant.)

Articolul 19. Accesul la asistența medicală

Străinii specificați la art. 2 alin.(1) lit.a) - f) încadrați în muncă în Republica Moldova în baza unui contract individual de muncă, precum și cetățenii străini și apatrizii cu domiciliul în Republica Moldova, au aceleași drepturi și obligații de asistență medicală ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 20. Accesul la sistemul de protecție socială

Străinii specificați la art. 2 alin. (1) lit. a) - f) au acces la sistemul de asigurări sociale și la sistemul național de asistență socială în condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru cetățenii Republicii Moldova.

Articolul 21. Accesul la educație

(1) Străinii au acces la învățămîntul secundar general în condiții similare cu cele stabilite pentru cetățenii Republicii Moldova.

(2) Accesul la sistemul de învățămînt secundar profesional, mediu de specialitate și superior se realizează în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Capitolul III

DESFĂȘURAREA PROGRAMULUI INDIVIDUAL DE INTEGRARE

Articolul 22. Depunerea și examinarea cererii de participare la programul de integrare și angajamentul de integrare

(1) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară sînt incluși în programele de integrare în baza cererilor individuale și conform unui angajament de integrare, încheiat între solicitantul programului de integrare și autoritatea competentă pentru străini (denumit în continuare angajament).

(2) Cererea de participare la programul de integrare se depune la autoritatea competentă pentru străini în termen de 30 de zile din data obținerii unei forme de protecție.

(3) După înregistrarea cererii, beneficiarul care solicită admiterea în programele de integrare este intervievat de personalul desemnat al autorității competente pentru străini și se întocmește o fișă de evaluare a nevoilor individuale, în vederea stabilirii tipului de asistență sau a activităților necesare pentru integrarea socială a acestuia.

(4) Angajamentul de integrare prevăzut la alin. (1) cuprinde:

- a) datele de identificare a părților;
- b) drepturile și obligațiile fiecărei părți;
- c) perioada de implementare a planului de măsuri și condițiile de prelungire a acestuia;
- d) situațiile în care încetează sau se modifică aplicarea măsurilor prevăzute în planul individual.

(5) Străinii incluși în programele de integrare sînt obligați să informeze autoritatea competentă despre schimbările care pot să afecteze prezența la activitățile de integrare.

(6) Nerespectarea de către străin a obligațiilor stipulate în angajament atrage încetarea aplicării uneia sau mai multor măsuri prevăzute în programul individual.

(7) La angajament se anexează fișa de evaluare și planul individual.

(8) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară care nu participă la programele individuale de integrare își asumă responsabilitatea de a se integra pe cont propriu.

(9) Cererea de participare în cadrul programului de integrare poate fi depusă o singură dată.

Articolul 23. Planul individual de integrare

(1) Nevoile identificate de către autoritatea competentă pentru străini în cadrul interviului se aduc la cunoștința autorităților relevante cu care, de comun acord, în termen de 30 de zile, se elaborează planul individual de integrare ce cuprinde obiectivele stabilite pentru beneficiar, termenele de realizare, activități

necesare pentru atingerea obiectivelor, instituțiile și/sau organizațiile responsabile, care se comunică beneficiarului și a cărui implementare este monitorizată de către autoritatea competentă pentru străini.

(2) Planul individual de integrare conține, în mod obligatoriu, cumulativ, activități ce țin de acomodarea culturală, studierea limbii de stat, activități de facilitare a accesului la piața forței de muncă, cu respectarea măsurilor de protecție socială și, după caz, facilitarea accesului la sistemul de învățământ.

(3) În vederea desfășurării în bune condiții a activităților prevăzute în programul de integrare, instituțiile responsabile pot să apeleze la servicii oferite de interpreți și experți, în condițiile legii, precum și să solicite participarea organizațiilor neguvernamentale.

Articolul 24. Perioada de realizare a planului individual de integrare

(1) Durata aplicării planului individual de integrare este de până la 6 luni de la data semnării angajamentului sau de la data prevăzută în angajament.

(2) La cererea motivată a beneficiarului și pe baza evaluării situației la încheierea perioadei prevăzute la alin. (1), autoritatea competentă pentru străini poate aproba prelungirea cu cel mult 6 luni a duratei de aplicare a planului individual.

(3) Desfășurarea planului individual de integrare poate fi suspendată în cazul în care realizarea acestuia nu depinde de voința părților.

Articolul 25. Facilități de cazare

(1) Beneficiarii programelor de integrare care nu au mijloace de întreținere pot beneficia, la cerere, de cazare în spațiile special destinate acestui scop, care se află în administrarea autorității competente pentru străini.

(2) Cazarea în spațiile prevăzute la alin. (1) poate fi pentru o perioadă de până la 6 luni, cu posibilitatea prelungirii cu încă 3 luni pentru motive bine întemeiate, fără a se depăși perioada de implementare a programului de integrare.

(3) Autoritatea competentă pentru străini poate solicita altor instituții implicate în programul de integrare cazarea beneficiarilor și în alte locuințe decât centrele de cazare în condițiile legislației.

(4) În vederea asigurării facilităților de cazare, Ministerul Afacerilor Interne poate, după caz:

a) să administreze și să ia în folosință locuințe pentru realizarea programelor de integrare;

b) să achiziționeze locuințe cu această destinație, în limita fondurilor de asistență externă alocate în acest scop de către organizațiile internaționale.

(5) Locuințele prevăzute la alin. (4) pot fi puse la dispoziție străinilor care au obținut o formă de protecție numai prin închiriere.

(6) Condițiile în care aceste locuințe pot fi închiriate pentru beneficiari se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

Articolul 26. Obligațiile străinilor care beneficiază de programe de integrare

(1) Străinii care beneficiază de programe de integrare au următoarele obligații:

a) să participe în mod regulat la activitățile stabilite în planul individual de integrare;

b) să depună eforturi pentru parcurgerea tuturor etapelor programului de integrare, potrivit acordului semnat;

c) să respecte normele de disciplină, conduită și cele stabilite de conducătorii cursurilor, precum și reglementările interne ale centrelor de cazare sau, după caz, ale altor locuințe;

d) să informeze autoritatea competentă pentru străini asupra oricărei schimbări de natură să afecteze prezența la activitățile de integrare.

(2) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) atrage încetarea aplicării uneia sau mai multor măsuri prevăzute în planul individual, inclusiv retragerea dreptului la cazare și la ajutorul rambursabil prevăzut de Legea nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Articolul 27. Finanțarea programelor de integrare

(1) Programele de integrare sînt finanțate în limita mijloacelor și surselor disponibile alocate în acest scop de către instituțiile responsabile.

(2) Pentru realizarea programelor de integrare pot fi atrase și alte surse prevăzute de legislație.

Capitolul IV

REGIMUL APLICABIL UNOR CATEGORII SPECIALE DE STRĂINI

Articolul 28. Asistența în cazurile speciale

(1) Autoritatea competentă pentru străini sesizează instituțiile specializate în domeniu despre existența cazurilor speciale, prevăzute la art.6, pe care aceasta urmează să le preia în asistență. Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu instituțiile specializate, evaluează situația persoanelor care se încadrează în categoria cazurilor speciale și stabilește dacă acestea necesită asistență specializată.

(2) Refugiații și beneficiarii de protecție umanitară care se încadrează în categoria cazurilor speciale pot beneficia de cazare gratuită pentru o perioadă ce nu depășește 6 luni în centrele de cazare administrate de autoritatea competentă pentru străini.

(3) La expirarea termenului indicat la alin. (2), beneficiarii vor fi transferați în centrele specializate aflate în gestiunea altor autorități ale administrației publice centrale și locale în condițiile legislației.

(4) Cazurile speciale sînt incluse în programul de integrare și persoanele încadrate în această categorie beneficiază în paralel și de serviciile instituțiilor cu atribuții în domeniu.

Articolul 29. Asistența copiilor neînsoțiți care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova

(1) Copiii neînsoțiți care au obținut o formă de protecție în Republica Moldova sînt incluși în sistemul de protecție a copilului, în conformitate cu legislația în vigoare, în termen de 15 zile din data sesizării de către autoritatea competentă pentru străini a Secției/Direcției asistență socială și protecție a familiei/Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului Chișinău.

(2) Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău dispun măsuri necesare pentru adaptarea serviciilor oferite la nevoile specifice ale copiilor neînsoțiți, după cum urmează:

- a) pregătirea specială a personalului din instituțiile specializate;
- b) utilizarea serviciilor interpreților și experților în activitățile desfășurate în instituțiile specializate;
- c) adaptarea condițiilor de cazare la specificul cultural al copiilor neînsoțiți care au obținut o formă de protecție.

(3) Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău de la locul aflării copilului neînsoțit întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea reprezentării legale și aplicarea unei forme adecvate de protecție a acestuia conform legislației.

(4) Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău evaluează periodic situația și informează autoritatea competentă pentru străini.

(5) Pentru a proteja interesul superior al copilului neînsoțit, Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău, în comun cu alte autorități și instituții competente, întreprind măsuri pentru identificarea familiei acestuia. În cazul în care ar fi amenințată viața sau integritatea fizică a unui copil sau a apropiaților săi, în special în cazul în care au rămas în țara de origine, colectarea, prelucrarea și difuzarea informațiilor privind respectivele persoane trebuie să fie confidențiale.

(6) Copiii neînsoțiți care beneficiază de o formă de protecție în Republica Moldova participă, în paralel cu activitățile desfășurate în instituțiile specializate, la programul de integrare, după un plan individual elaborat de Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini.

Capitolul V

ROLUL INSTITUȚIILOR STATULUI ÎN PROCESUL DE INTEGRARE

Articolul 30. Autoritatea competentă pentru străini

(1) Autoritatea competentă pentru străini din cadrul Ministerului Afacerilor Interne:

a) cooperează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile internaționale implicate în procesul de integrare a străinilor;

b) asigură monitorizarea și evaluarea programelor de integrare a străinilor;

c) asigură evidența străinilor – beneficiari ai programelor de integrare;

d) prezintă anual autorităților implicate în realizarea programelor de integrare numărul estimativ al străinilor, potențiali beneficiari ai programelor de integrare, pentru a fi inclus în bugetul cheltuielilor autorităților publice respective;

e) la sfârșitul anului calendaristic, prezintă Guvernului raportul integrat privind nivelul de acomodare a străinilor și, după caz, propune soluții și măsuri necesare pentru intervenție;

f) în comun cu alte autorități implicate, identifică resursele necesare pentru derularea programelor de integrare a străinilor care au obținut o formă de protecție sau un drept de ședere în Republica Moldova.

Articolul 31. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

În procesul de integrare a străinilor Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei:

a) asigură înregistrarea străinilor în căutarea unui loc de muncă;

b) oferă cazare în instituțiile sociale din subordine conform legislației în vigoare;

c) ține evidența străinilor încadrați în sistemul de protecție socială.

Articolul 32. Ministerul Educației

Ministerul Educației:

a) elaborează metodologia și programul cursurilor de studiere a limbii de stat;

b) coordonează metodologia sesiunilor de acomodare socioculturală elaborată de Ministerul Culturii;

c) asigură procesul de evaluare a nivelului de însușire și cunoaștere a limbii de stat;

d) recunoaște, în conformitate cu actele normative în vigoare, perioadele/actele de studii și calificările obținute în străinătate, în scopul înscrierii cetățenilor străini în instituțiile de învățământ din Republica Moldova sau încadrarea în câmpul muncii;

e) ține evidența copiilor încadrați în procesul de instruire.

Articolul 33. Ministerul Culturii

Ministerul Culturii:

- a) elaborează metodologia sesiunilor de acomodare socioculturală pe care o coordonează cu Ministerul Educației;
- b) participă la elaborarea planurilor individuale de integrare și contribuie prin intermediul subdiviziunilor sale la desfășurarea programelor de integrare.

Articolul 34. Ministerul Sănătății

Ministerul Sănătății:

- a) asigură accesul la asistența medicală în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală, în conformitate cu prevederile art.13 și 19;
- b) asistă cazurile cu nevoi speciale prevăzute la art. 6.

Articolul 35. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale:

- a) acordă suport în derularea programelor și implementarea proiectelor comunitare pentru facilitarea și participarea activă a străinilor la viața socială și culturală a comunității;
- b) realizează măsuri menite să sporească nivelul de informare a populației autohtone în domeniul migrației, azilului și integrării sociale, dezvoltarea spiritului de toleranță și înțelegere interculturală;
- c) identifică posibilități de cazare pentru străinii incluși în programele de integrare.

Articolul 36. Colaborarea privind facilitarea integrării străinilor

Autoritățile administrației publice centrale și locale, în comun cu organizațiile neguvernamentale și internaționale, pot crea rețele de colaborare privind facilitarea integrării străinilor, inclusiv prin subcontractarea organizațiilor neguvernamentale și delegarea către acestea a realizării anumitor activități specifice.

Articolul 37 Mecanismul de coordonare a procesului de integrare

Autoritățile administrației publice centrale și locale se vor consulta periodic în vederea implementării prevederilor prezentei legi. La consultații vor fi atrași reprezentanți ai societății civile și ai organizațiilor internaționale care desfășoară activități în domeniul migrației și azilului.

Articolul 38. Soluționarea litigiilor și răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Litigiile care apar în procesul aplicării prezentei legi se soluționează în modul prevăzut de legislația în vigoare.

(2) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere penală, contravențională sau civilă, după caz.

Capitolul VI DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 39

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege.

(2) Prezenta lege intră în vigoare cu începere de la 1 iulie 2012.

(3) În cazul străinilor care au obținut o formă de protecție anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi și care nu au beneficiat de programe de integrare, pot depune cererea de participare la programul de integrare în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Președintele Parlamentului